

קובץ

ב'

ניצוצי הא"ה

נקודות בתורת החסידות

מתוך

המשך יו"ט של ר"ה תרס"ו

מאת

נ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע

מקוצר ומבואר
בשפה מובנת ובסגנון ברור
עם הערות וביאורים
- ת ד פ י ס -

יוצא לאור על-ידי
מערכת מפעל החסידות

שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ושש לבריאה

העוונות צריך להיות מלמעלה דסדר

(ולא עד בכלל) התשלשלות - בחי' "עד"

וזוהו אומרו עד הוי' אלקיך - כי סליחת

קיצור: והנה גם בגן עדן - להיותו הארה בלבד - לכן יש לו ריבוי מדריגות, אך בהיותו אין סוף עדיין, לכן צריך להיות הביטול בין מדריגה למדריגה. אך כדי להגיע להתענוג העצמי הנה זהו ע"י תומ"צ. כמ"ש "רחבה מצותיך מאד".

לזכות התמים הנעלה וכו'

לוי יצחק שיחי'

מפיץ מעיינות ועוסק בצרכי

ציבור באמונה

שיזכה לגרום נחת רוח רב לכ"ק

אדמו"ר נשיא דורינו

-

נדפס ע"י חביריו

העולמות הן עדיין בהעלם במחשבה - אך יש רצון כללי על כחותם. וסוף המח' הא כאשר כל העולמות כבר בבחי' גילוי בבחי' פרטיות ומובן דראשית המחשבה וסופה יש להם שייכות זל"ז. אך מש"כ מחשבה תחילה הרי זהו גם לפני ראשית המח' והוא כאשר עלה במחשבתו לברוא את העולם ושהיו נבראים נפרדים ועם היות שרצון זה דומה להרצון על בריאת העולמות, מ"מ אינם דומים זל"ז דהרי הרצון דכאן הוא רק כולל הרצון דבריאת העולמות, משא"כ הרצון דבריאת העולמות - שהעולמות הם העיקר. וכמשי"ת שיקיימו את רצונו וזהו "במי נמלך - בנשמותיהן של צדיקים" וזה נ(י)תקיים בסוף מעשה- היינו בריאת העולמות.

(כ) וביאור הענין הוא דהנה כתיב לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותיך מאד - ופרש"י לכל תכלה - היינו לכל דבר שיש לו גבול ותכלית. והענין הוא דכללות סדר השתלשלות הוא בבחי' גבול, ויש לו מעלה ומטה - דהנה האוא"ס שמאיר בתוך סדר השתלשלות הוא מהארת הקו, והקו מאיר יותר בראשיתו ולמטה (בתחתיתו) אורו מצומצם מאד וכמבואר בפרטיות בהפנים דהמאמר אך לע"ל לא יהי' צמצום הנ"ל.

(כב) והנה (גם) ע"י לימוד התורה נמשך אוא"ס שלפני הצמצום, דהתורה היא למטה כמו שהיא למעלה (וכמשי"ת) ואין לו מעלה ומטה כמו אור הקו, ועז"נ לכל תכלה ראיתי קץ - דתכלה הוא כללות סדר השתלשלות שיש לו סוף וגבול - הנה ראיתי קץ - דבכל מדריגה שהוא עומד הוא כבר רואה סופה ועי"ז יגיעה להמדריגה שמעליה. אך רחבה מצותיך מאד - שלמעלה מסדר השתלשלות הנה לא יגיע ממדריגת אחת למדריגה שניה אם לא ע"י ביטול מהותו של הראשון כנ"ל. ואין להקשות: שהרי הביטול מהותו הוא כמו העלי' בין דרגה לדרגה בתוך "הארה" הנ"ל (שאינו העצם) והנה נמצא שגם התורה יש לו ראש וסוף מעלה ומטה, דהרי ה"הגבלה" דתורה אינו כמו ההגבלה של ההארה, וכמשי"ת.

הערך שבין מדריגה אחת להשני . דהנה כאשר כל המדריגות קשורים ושייכים זל"ז בדמיון ושיווי הערך הנה ע"י מדריגה אחת סוף סוף יגיע להמדריגה שלמעלה ממנה, וכמו בהשגת השכל - שע"י השגת שכל קטן יגיע סוף סוף לשכל גדול והוא מפני שכל המדיגות כלולים זה בזה ומפני זה הרי חיצוניות העליון נעשה פנימיות התחתון. אך בבחי' אוא"ס עד ולא עד בכלל צריך להיות ביטול מדריגה הראשונה ורק אז יגיע להמדריגה שלמעלה (כמשנת"ל)

(ח) וצ"ל ב' ענינים ב"עד ולא עד בכלל' דהנה בהאור הוא ג"כ בבחי' עד ועד בכלל- אלא שהוא באופן של ולא עד בכלל - היינו שכדי להגיע לבחי' ה"עד" צ"ל ביטול המציאות משא"כ בחי' העצמות הנה לעולם לא ישיג ולא יבין הפלאות ורוממות עצמותו ית' אבל כל מי שעוסק בהשגת אלקות הנה יכיר יותר הפלאות מהשגה. (דלכד זאת אשר בעמדו במדריגה נעלית ימצא את עצמו למעלה מהשגה- ר"ל שהשגה מעלים ומסתיר על עצם הענין כמו שנתבאר לעיל בענין אותיות המחשבה עי"ש. וההכרה בהפלאה היא דכל מה שינסה ויגיע את עצמו להפשיט את הענין באופן כך ובאופן כך - הנה לעולם לא ישיג העצמות כו' דהנה כל דבר ייתכן לבוא באיזה השגה - אם הוא באופן של "דערה" או גם באופן של "הכרה והרגשה" (וכמבואר בכ"מ פרטי המדריגות האלו) אך עצמותו לא נתפס בשום אופן של השגה- כ"א ע"י רעותא דליבא כמשי"ת אך לע"ל יבוא אלוקות בהבנה והשגה מוחשית כמ"ש הנה ישכיל עבדי וכמשי"א וידע כל פעול כי אתה פעלתו.

(ט) והנה בכדי לבוא לבחי' עונג העצמי הוא ע"י תומ"צ והענין הוא דהנה נא' סוף מעשה עלה במחשבה תחילה. דהנה יש ראשית המחשבה ותחילת המחשבה, וראשית המחשבה הוא הרצון לבריאת העולמות וסוף המחשבה הוא כאשר כל הספירות הם בבחי' פרטיות ר"ל דראשית המחשבה הוא כאשר כל

המשך יז"ט של ר"ה תרס"ו

- 1 ד"ה יום טוב של ר"ה (א) /תכלית הבריאה
3 ד"ה זה היום (ב) /גן ועדן והארזת התענוג
4 ד"ה שובה ישראל (ג) /עצם והארה

פתח דבר

בהמשך לקובץ "ניצוצי דא"ח" (א) סה"מ קיץ הש"ת, הננו מוציאים לאור תדפיס מקובץ ניצוצי דא"ח (ב) - המשך יו"ט של ר"ה תרס"ו שיוצא לאור בקרוב.

עיין בהמבוא דחלק א' אודות ניצוצי דא"ח ואופן לימודו.

התחלת הקטעים מסומנים עם עמוד המתחיל דאותו הקטע המאמר. יש להעיר שיש כמה ענינים המבוארים בקובץ זה שנתבארים בשלימותם בהמאמרים הבאים (שאינם מופיעים בהתדפיס) ונתבארים כאן רק משום הבנת כללות הענין.

אסיים בברכה לקיום היעוד ד"וידע כל פעול כי אתה פעלתו" עם משיח צדקנו במהרה בימינו ממש.

ימי הסליחות תשס"ה

מרדכי נונבערג

הערות והארות נא

לשלוח ל:

509 Crown st.
Brooklyn N.Y.

11213

e-mail:

MifaalHachasidus@
gmail.com

תרומות והקדשות ניתן
לשלוח לכתובת הנ"ל

מפעל החסידות

ד"ה יום טוב של ר"ה

פעולה - היינו גילוי הכח, וע"ז נאמר "שלימות כוחותיו" וצריך להבין הרי ענין זה של העלם וגילוי הכוחות שייך רק בהנבראים נפרדים - שהדבר אינו נקרא "פועל" עד שיפעל פעולה גשמית - אך כל זה אינו שייך אצל הקב"ה כי הרי כאשר עלה ברצונו הנה מיד נתהווה הדבר גם בפועל[וכללות (להעיר שכו"כ דברים אינם מכוונים ומובאים כאן רק לתפיסת הענין) הענין הוא דכה ופועל שייכים רק בנפרדים - שהרי הכח הוא דבר רוחני ומובדל מהגשמי וצריך להיות יגיעת הכח (הרוחני) לצמצם את עצמו לפעול פעולה גשמית (וגם צריך להיות עליית וביטול הגשמי כדי להתאים לבח הרוחני) אך לפני צמצום הזה הרי הכח חסר פועל - דהרי יש כח - והוא כעין מקור על פעולה זו - וכמו מארז"ל אין לך עשב למטה שאין לו מזל למעלה כו'. אך אצל הקב"ה (שהכל הוא) אינו שייך מציאותם של נפרדים אשר יאמר שהכח צריך לצאת ממצויאותו כדי להיות נתקבל אצל הזולת (ועיין בד"ה כי עמך ש"ת דכל שינוי מהות נעשה ע"י התעסקות, והשינוי מהות הוא כאשר הכח יוצא ממהותו הרוחני לפעול פעולה גשמית); אך כל זה הוא רק מצד הכח - (להיות שהכח הוא הוא הכח כמו שהוא בעצמות ולכן אינו שייך ענין התעסקות והתאמה ושינוי למהות הזולת) אבל כן הוא גם לגבי הפעולה - שגם הפעולה עם היותה שונה מהכח (ולכן נק' זה בשם כח וזה בשם פעולה) הנה מכל מקום אין מהות הפעולה מהות אחרת ממהות הכח דהרי בעצמותו ית' אינו שייך חילוקי מדריגות של כח ופועל - ואפילו במדריגות של ע"ס הגנונות - שיש שם כבר מציאות של עשר ספירות (או עכ"פ מציאות דק שאינו עולה בשם מציאות כו' וכידוע החילוקי

יו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת - במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה. והנה צריך להבין דהרי על ידי קיום מצות שופר ממשכים רצון חדש למלוכה, ואיך בטלו מצוה זו מפני גזירה דרבנן דשמא יטלנו ד' אמות ברה"ר. ולהבין כל זה יש להבין דכאשר ר"ה חל להיות בשבת אומרים פסוקי מלכיות זכרונות ושופרות - ע"פ מארז"ל אמרו לפני מלכיות שתמליכוני עליכם זכרונות כו' ובמה? בשופר. וצ"ל מהו ענין הזכרונות והלא אינו שייך ענין השכחה למעלה. וגם צריך להבין המשך המאמר "ובמה? - בשופר" היינו שהכל נמשך ע"י תקיעת שופר. ועוד צריך להבין: הרי (שופרות) בא לאחרונה - אך תוקעין בתחילה.

ג) ולהבין כ"ז יש להקדים ענין תכלית בריאת העולמות, שהוא להמשיך אוא"ס שלפני הצמצום בתוך העולמות. ולכאורה אינו מובן התועלת בזה - הלא גם לפני זה הי' מאיר אותו האור. אך החידוש בזה הוא שיאיר אור זה גם בתוך העולמות - ואף יש לומר שיהי' חידוש ויתרון בהגילוי שע"י העבודה היינו מלבד זאת שיהי' חידוש - שהאור יאיר בתוך העולמות - הנה גם באופן גילוי האור יהי' חידוש]

ד) והנה איתא בעץ חיים שתכלית בריאת העולמות היא כדי שיתגלו שלימות כוחותיו. והענין הוא דישנו את הכח כמו שהוא בעולם וישנו את הכח כמו שהוא פועל

ביטול הא' . ויובן זה (ענין הביטול הנ"ל) בענין התענוג דהרי מובן דאין ערוך התענוג בחסד להתענוג בכל ר"ל שמחד גיסא שייך לקראו מדריגות שהרי בפועל ממש הרי אין לומר שההבדל בין תענוגי השכל לבין תענוגי חסד ה"ה גם אותו ההבדל לבין תענוגי שכל ובין תענוגי עשי' כי הרי בפועל ממש המדות אינם מתייחסים כ"כ אל הוולת כמו כח המעשה כו' – אך מכל מקום הם באין ערוך זה אל זה כי לעולם לא יגיע מתענוגי המדות לתענוגי השכל

- הנה זוהי נעשית דווקא ע"ע השפלות והמרירות שמבטל את עצמו (כמו הביטול שנצרך לעליית מדריגה) (שבאה מהתבוננותו בריחוקו מאלוקות) דלפני התפלה.

(יד) (וכל שהמרירות על ריחוקו הוא בתוקף ובעומק יותר כן יהי' המשכת האור לאח"כ דלפום צערא אגרא וכמו"כ הוא בלימוד התורה שהשגתה היא דווקא ע"י גיעה).

וזהו תחלת מעשיך (דתחילה היא בא"ע ל"ראש" וזהו) בחי' הארת התענוג שבג"ע. אך מכל מקום להיותו הארה בלבד לכן נק' תחילת מעשיך. היינו שלמרות שהוא למעלה מסדר השתלשלות (מעשיך) מכל מקום הוא מקור לזה עכ"פ. וזהו לשון "ליום ראשון" - יום בריאת האדם דהאדם הוא תכלית וסיבת

(טו) ולכן בין כל מדריגה ומדריגה יש מדריגה המפסקת שבה שוכחת את הנשמה ממהותה של מדריגה הקודמת ומתבטלת ממציאיתה (ויש בזה ב' ענינים – א' מה שהנשמה מתבטלת בכח עצמה והב' מה שלאח"כ נתבטלת ע"י המעלה כי אין בכח הנשמה להבטל במציאותה לגמרי וזו נעשית לאחר

קיצור: ולהבין ענין המשכת האורות הנה יש להקדים ענין גן עדן – דהרי גן עדן היא הארת עצם התענוג, ויש נהר שמפסיק בין עדן לבין גן (שהיא רק הארה דהארה). אך כללות גן עדן בעצמו אינו אלא מבחי' הארה ולכן יש בו ריבוי מדריגות. וצריך להיות הביטול כדי לעלות ממדריגת אחת למדריגה שלמעלה ממנה.

ד"ה שובה ישראל

עד שמו הגדול" דיש בו ב' פירושים. א' הוא עד, היינו שיש לו הפסק כמו "עד כאן תחום שבת". וב' עד ל-נצחיות- ופי' משוכח ומפואר עדי עד שמו הגדול / הוא שיש ב' סוגי הילולים: הא' הוא ההתבוננות בהפלאות ורוממותו - ולזאת אין סוף ושיעור דלעולם לא ישיג אמיתית רוממותו והב' הוא ההתבוננות "במה גדלו מעשיך" (היינו הפלאה של בריאת העולם), דיש גבול להעולמות ולכל מה ששייך אליהם ויש לדייק בענין עד ל' נצחיות שהיא בחי' עד ולא עד בכלל והיינו שלעולם לא יגיע למדריגה שלמעלה מזה – והוא מפני ריחוק

שובה ישראל עד הוי' אלקיך כי כשלת בעונך. וצריך להבין אומרו "עד" הוי' אלוקיך, וכדי להבין זה יש להקדים משנת"ל בענין הביטול כדי לעלות מדריגה למדריגה

(יז) וכל הנ"ל הוא בגן עדן שאינו אלא הארה בלבד – ולכן יש בו ריבוי עליות ומדריגות כנ"ל אך לע"ל יתגלה בחי' עדן עצמה. דהנה בג"ע לעולם לא ישיג רוממותו וגדלותו ית'.

(יז) וביאור הענין הוא, דנא' "עדי

ד"ה זה היום

פנימיים יותר דאזיות הדיבור מעלימים על כל אור לגמרי ואינו נמשך אלא אור של תולדה היינו אור שאינו בדוגמת ואינו שייך להאור הקדום לגמרי – כי כח המל' שהוא בחי' דיבור הוא כמו כח הפועל בנפעל (מפני שהנפעל הוא דבר בפני עצמו ומורגש להזולת, כמו"כ הוא הדיבור שהם נראים להזולת והם דבר בפני עצמו, משא"כ אדיות המחשבה שאינם נתגלים להזולת. ואכ"מ.) ולכן יובן שערך הפועל הוא בא"ע להנפעל אך אדיות המח' עדיין מיוחדים הם עם אור החכמה וזהו האור המאיר בג"ע (היינו בחי' בינה).

(יב) אבל כ"ז הוא רק הארה מתענוג העצמי. דהנה ידוע דיש ריבוי דרגות בג"ע וכמש"כ ילכו מחיל אל חיל, היינו שעולים מדרגא לדרגא – והוא מפני שכללות ג"ע הוא רק בבחי' הארה – ובכל הארה בהכרח שיהיה לו ראש וסוף היינו מעלה ומטה – דכאשר הוא בקירוב למקורו היינו בהתחלתו ה"ה נקרא מעלה וכאשר הוא ברחוק ממקורו ה"ז נק' מטה. אך מכל מקום ההארה היא ג"כ מאור אין סוף ולכן כדי לעלות מדרגא לדרגא צריך להיות ביטול במציאות. וכמש"ת להלן ענין עד ולא עד בכלל דהרי הדרגא שנמצא בה עכשיו היא באי"ע להדרגא שלמעלה ממנו ולכן צריך להיות ביטול מהות ודרגא הראשונה כדי לעלות ולהתקבל להדרגא שלמעלה. וכן מציינו בענין עלי' מדרגה לדרגה בדבר שכל כמו רב זירא דצם מאה תעניות כדי לשכוח על תלמוד בבלי, כי אין תורה כתורת ארץ ישראל והוא אדם כשמעמיק את עצמו באיזה דבר שכל הנה אנו רואים דעצם עומק העניין מגיע אליו רק לאחר רגע של השתוממות שההשתוממות היא כאשר מבטל את עצמו ממהות שכל הראשון שהוא בד"כ החיצוניות של השכל ששייך להיות נתתפס בהבנה והשגה]. וענין העלי' מדרגא לדרגא הוא גם בתפילה – שכללות ענינה היא עליית הנשמה והאדם

זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון. וצריך להבין מהו "תחילת מעשיך". עוד צריך להבין הרי אומר זכרון ליום ראשון – וצ"ל איזה יום הוא יום ראשון אשר "תחילת מעשיך" הוא זיכרון ליום זה דהנה אומרים "תחילת מעשיך (הרי הוא) זכרון ליום ראשון. ולהבין כל זה ילה"ק משנת"ל בענין תכלית בריאת העולמות שהיתה כדי להמשיך תוספת אור מבחי' עצמות א"ס למטה.

(י) ולהבין בתוספת ביאור המשכת תוספת האורות הנה כתיב "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן" – ומזה משמע דגן ועדן הם ב' דברים נפרדים והנה ידוע דעדן הוא בחי' תענוג העצמי – שעשועי המלך בעצמותו דיש תענוג עצמי יש תענוג המורכב. תענוג עצמי הוא מה שמתענג בעצמותו ותענוג המורכב הוא שמתענג בדבר שחוץ ממנו – (אף שהדבר אינו בערכו כלל הנה מ"מ יש לו קצת תענוג מזה) ועל בחינה זו (תענוג עצמי) נאמר "עין לא שלטה ביה כל ברי" – דמה שמקבלים עכשיו אינו אלא הארה דהארה מבחי' תענוג העצמי. דהנה יש נהר שמתפסקת בין גן ועדן.

(יא) והענין הוא דהנה ידוע דנהר הוא בחי' בינה – דענינה השגה ומחשבה. ויובן ענין אדיות המחשבה בדוגמת אדיות הדיבור – דהרי גם הקטן מבין את אדיות ותיבות הדיבור שמכיר שזהו אות א' וזהו אות ב' אך אינו מבין את השכל כלל כי האדיות מעלימים ומסתירים על הענין כמו"כ באדיות המחשבה (בינה) שמעלימים ומסתירים על עצם השכל ולא רק אדיות שהם בבחי' העלם והסתיר על האור הנה לא רק הם מעלימים על השכל אלא גם ההשגה עצמה מעלים ומסתיר על עצם השכל דהרי ההשגה ענינה התחלוקת לפרטים ואילו בעצם השכל הענין הוא בבחי' אחדות כי גם המחשבה היא בבחי' אדיות אלא שהם

בי"ע הנה הרי כללות התהוותם היא בבחי' הסתר האור והרגשת ישותם - שיהיו נראים כנפרדים). נמצא מכל זה שעיקר הגילוי הוא בעולמות א"ס דוקא ולא בבי"ע.

ז) והנה ידוע דתכלית התהוות לא היתה בשביל עולמות העליונים אלא בשביל עוה"ז התחתון, ולכן אין לומר שהכוונה היא "דישתמועדון ביי" או שיתגלה שלימות כוחותיו ופועולותיו כו' דהרי כוונתו הללו כבר נשלמו בעולמות העליונים - כנ"ל בארוכה. אלא הענין הוא דכתי' שוקיו עמודי שש, ואמרו רז"ל: שוקיו - שנשתוקק הקב"ה לברוא העולמות, וכמא' "אויך א תאוה איז קיין קשיא" והיינו שנתאוה שיהי' עוה"ז התחתון ושהיו בו נבראים נפרדים - ודוקא על ידם ימשיכו אוא"ס למטה בעולמות. ואיך ימשיכו אוא"ס? הנה זהו ע"י תורה ומצות כמ"ש אם בחוקותי תלכו ונתתי גשמיכם בעיתם. וצריך להבין למה תלוי המשכות אלו בקיום תורה ומצות - והלא הובטח לנו מכבר ד"יום ולילה לא ישבותו". אך הענין הוא דאכן ודאי לא יתבטלו העולמות לגמרי - אך מכל מקום מה שנמשך להעולמות מצד עצמם אינו אלא חיות מצומצמת - וכדי להמשיך החיות ושפע רב שאינו בבחי' צמצום מדה וגבול צריך להיות עבודת המטה דוקא. והיינו שע"י עבודת המטה יוסיפו בהאור שנמשך להעולמות. וזהו שמסיים הכתוב בכמה מצות "אני הוי'": דהנה סדר השתלשלות היינו חיות העולמות בבחי' צמצום מדה וגבול הוא שם הוי'; (דיו"ד הוא החיות בבחי' נקודה, ו' הוא בבחי' המשכה כו') אך ע"י קיום המצות דוקא נעשה "אני" - אור הכתר שלמעלה מהשתלשלות בתוך הוי'.

דעות בזה וכמבואר בפנים המאמר) הנה מכל מקום הם בטלים במציאותם (וגם יותר מזה. כי בטל במציאות משמע שיש איזה מציאות אך ביטולו הוא כ"כ עד שאינו עולה בשם מציאות כלל, אבל לפני הצמצום אינו כך שהרי אינו שייך עוד מציאות וזולתו ית' (ר"ל שיהי' נראה וד"ל) ואף דיש לומר שהרי כח ופועל (ע"ס הגנוזות) הם מקור למקור עכ"פ למציאות יש - משא"כ אלו הנבראים שבטלים במציאותם ומבטלים את היש לאין כו' - הנה אכן בדביקותם וכתנועתם הרי הם בתנועת עליו, משא"כ הכח ופועל - שהם בתנועת ירידה יותר; הנה מכל מקום זה כבר מציאות וזה עדיין נכלל בעצמותו ואינו מהות בפ"ע כלל וכולל). כי הרי אצלם ניכר בגלוי איך שהוא (עצמותו ית') מחייב את הכל, ופירוש הכרה היא הרגשה עצמית ומוחשית שלמעלה גם מבחי' ראי' דחכמה (דשם א"א להשיג מהות האלוקות - כ"א המציאות בלבד). ולכן אינו שייך לומר "כח ופועל" למעלה כי הרי הם כולם בהשוואה גמורה וביטול עצמי ולכן אינו שייך לכנותם בשמות וגדרים פרטיים וצמצומים והלבשות כו'.

ו) ונמצא מכ"ז דאין כח חסר פועל למעלה ו"הפועל" הוא ע"ס הגנוזות במאצילן ולכן אין לומר שבשביל זו היתה בריאת העולמות היינו שיתגלו שלימות כוחותיו]. והנה אי' בזהר דתכלית הבריאה היתה כדי "דישתמודעון ביי" (=שנתיידע ממנו כו') וצריך להבין איך נשלמת כוונה זו בעולמות התחתונים כי נניח בעולמות העליונים הרי שם מאיר אלוקות בגילוי - אך בבי"ע הרי האור אלקי מצומצם מאד ולכן הידיעה באלוקות בעולמות הוא רק במציאות דאלוקות ולא בהמהות. (ויש לומר דמשום זה נק' "אצילות" מלשון אצל וסמוך - דהנה דוקא בעולם האצילות נרגש אלוקות משום דכללות התהוותו היתה בבחי' קירוב משא"כ בעולמות

קיצור: בריאת העולמות הוא כדי להמשיך עצמות אוא"ס בתוך סדר השתלשלות, ואין לומר שהכוונה היתה רק כדי שיתגלו שלימות כוחותיו או שנתיידע ממציותו - כי הרי כוונתו אלו כבר נשלמו לפני בריאת עוה"ז התחתון